

Udruženje oftalmologa
Republike Srpske
12 beba bb
78000 Banjaluka



Dana, 16.03.2020. godine

Poštovane kolege,

Na elektronskoj sjednici Udruženja oftalmologa Republike Srpske održanoj dana 16.marta 2020. godine donešen je prijedlog mjera protivepidemijske zaštite od širenja virusa COVID-19 primjenljiv za članove Udruženja oftalmologa Republike Srpske i ustanove u kojima rade.

Kao što već znate, u obavezi smo da poštujemo i striktno sprovodimo uputstva i mjere koje propisuje Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, Vlada Republike Srpske i Institut za javno zdravstvo Republike Srpske.

Dalje preporuke se odnose na organizaciju rada oftalmoloških službi, imajući u vidu preporuke koje možete pronaći na sajtu Američke akademije oftalmologa (AAO) <https://www.aao.org/headline/alert-important-coronavirus-context>. **Obavezujuće je korištenje sredstava lične zaštite za sve zdravstvene radnike u oftalmološkim službama, ali isto tako neophodno je korištenje zaštitnih maski za lice i od strane pacijenata koji su na oftalmološkom pregledu.**

Uvažavajući i preporuke naših kolega iz Udruženja oftalmologa Srbije i mjere koje je Udruženje oftalmologa Srbije uvelo, u nastavku donosimo sledeći

PRIJEDLOG MJERA

protivepidemijske zaštite od širenja virusa COVID 19 za članove Udruženja oftalmologa Republike Srpske.

PRIMARNA MJERA

U obavezi smo da ispoštujemo sva uputstva i mjere koja propisuje Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, Vlada Republike Srpske i Institut za javno zdravstvo Republike Srpske, što se prvenstveno odnosi na organizaciju posla i mjere lične zaštite. Rukovodeći se preporukama AAO, kao i odlukama menadžmenta UKC RS svi elektivni operativni zahvati se odlažu do daljnjeg.

PREPORUKA: Povrede bulbusa zbrinjavati u bolničkim ustanovama u kojima se na odgovarajući način mogu primarno zbrinuti povrede oka. Nije dozvoljeno slanje pacijenata na Kliniku za očne bolesti UKC RS iz drugih centara dok se ne dogovori premještaj sa načelnikom Klinike. Lakše povrede adneksa oka (kapci, supercilijum) bi trebalo zbrinjavati u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Cilj ove mjere je sprečavanje širenja infekcije u novonastalim uslovima.

Udruženje oftalmologa
Republike Srpske
12 beba bb
78000 Banjaluka



SAVJETI ZA TRIJAŽU PACIJENATA U USLOVIMA PANDEMIJE KORONA VIRUSA

Prije prvog kontakta, obavezno pitajte pacijenta da li je bio u dodiru sa osobom koja ima ili za koju se sumnja da ima infekciju virusom COVID 19. Drugo pitanje bi trebalo da bude da li ima simptome koji mogu biti vezani za grip. Tek nakon toga, nastaviti sa trijažom. Ukoliko pacijent odgovori potvrdno na bilo koje pitanje, a već se nalazi u zdravstvenoj ustanovi, primijeniti mjere karantinskog protokola.

Najznačajnija oftalmološka stanja i simptomi koja se ne smiju vraćati ni odlagati za pregled u svim oftalmološkim ambulantomata (**privatnim i državnim**) su sledeća:

- Povrede oka
- Nagli pad vidne oštine ili akutno nastao defekt u vidnom polju
- Akutni napad glaukoma
- Teška inflamatorna stanja oka
- **Ne upućivati pacijente sa sumnjom na konjunktivitis, bilo koje etiologije.**
- Napomena: **Već postoje jasni dokazi prisustva COVID 19 virusa u suzama i konjunktivi kod pacijenata zaraženih Corona virusom. Molimo takve pacijente ne slati oftalmologu,** već preko javnih medija promovisati da pacijenti samostalno ukapavaju u kućnim uslovima kapi rastvora 3% borne kiseline (ispiranje 4 do 5 puta dnevno), kao i da koriste vjestačke suze sa konzervansom benzalkonijum hloridom (koji ostvaruje blago antiseptičko delovanje). U cilju sprečavanja sekundarne bakterijske infekcije kod pacijenata kod kojih ovo stanje potraje duže od 3-4 dana može se uključiti i lokalni antibiotik iz grupe aminoglikozida ili fluorohinolona u trajanju od još 5 dana (4 puta dnevno). Ukoliko ni tada ne nastane poboljšanje potrebno je telefonom kontaktirati nadležnog **oftalmologa u matičnoj zdravstvenoj ustanovi**, koji će im dati upute za dalje postupanje. Potrebno je obavijestiti pacijente da se u nastupajućem periodu sa dolaskom toplijeg vremena može očekivati i pojava uobičajenog sezonskog adenovirusnog konjunktivitisa, koji također nikako ne smije biti upućen u UKC RS, već se može pregledati u KSZ ambulanti. Takođe, objasniti pacijentima da će se tegobe u okviru bilo kojih virusnih konjunktivitisa (uključujući i Corona viruse) smanjiti tek kroz 7-8 dana od početka bolesti. Ove tegobe se obično javljaju na oba oka, a liječe se isključivo simptomatskom terapijom i njihovo povlačenje uobičajeno se očekuje sa jenjavanjem pridružene respiratorne infekcije.

Udruženje oftalmologa
Republike Srpske
12 beba bb
78000 Banjaluka



MINIMALNE MJERE USLOVLJENE RELATIVNIM NEDOSTATKOM SREDSTAVA ZA ZAŠTITU OD INFEKCIJE (važi za medicinsko osoblje)

1. **Nošenje kompletne medicinske uniforme, hirurških maski i rukavica** u svim ambulancama. Ukoliko imate jednokratni zaštitni mantil, obavezno ga koristite. Na kraju radnog dana, odložiti **uniforme na pranje**, a narednog dana koristiti novu uniformu.
2. **Smanjiti broja kontaktnih pregleda oka na neophodni minimum**
3. **Radne površine** kao i ležišta na biomikroskopu redovno i nakon svakog pacijenta temeljno **prebrisati** alkoholnim rastvorom koji sadrži minimalno **70% alkohola**. **Aplanacione tonometre i kontaktne i beskontaktno lupe dezinfikovati** prema dosadašnjim procedurama, preporučenim od strane proizvođača.
4. Obezbijediti komercijalne ili improvizovane poliakrilne ili druge zaštitne plastične providne barijere za pregled na biomikroskopu, npr. neekspozirane rentgenske filmove ili tvrde plastične fascikle za zaštitu pacijenta i oftalmologa (Breath shield), koji se mogu dezinfikovati sa oba strane (i sa strane oftalmologa i sa strane gdje sjedi pacijent).



5. Obezbijediti dovoljnu količinu bebi štapića sa pamučnim vrhom za korištenje prilikom manipulacije kopcima pacijenata.

Preporuke oftalmološkim pacijentima:

Obavezujuće je nošenje zaštitnih maski ili bilo koje vrste adekvatne zaštite preko usta i nosa pacijenta (papirne maramice, platnene marame, i sl.) prilikom pregleda; ne trljajte Vaše oči, jer tako širite infekciju i održavajte redovnu higijenu kapaka razblaženim bebi šamponom.

Predsjednik Udruženja oftalmologa Republike Srpske

Prof. dr Milka Mavija